

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Анжелина Янева

на докторския труд на тема:

**„ИЗСЛЕДВАНЕ ЕФЕКТА ОТ КАТЕРЕНЕ НА ЗАКРИТО ВЪРХУ ЮНОШИ
ВОДЕЩИ ЗАСЕДНАЛ НАЧИН НА ЖИВОТ В РЕПУБЛИКА ТУРЦИЯ”**

на Емрах Айкора,

докторант в задочна форма на обучение към НСА „В. Левски“

за присъждане на образователната и научната степен „доктор”

по професионално направление 7.6. Спорт

Темата на научната разработка на докторанта е значима и правилно формулирана. Предметът за ефекта от занимания със спорт е актуален при настоящите условия на хипокинезия, особено за младото поколение, привлечено от ученето на езици и все по-завладяващи ежедневието компютърни технологии.

Научната новост в изследването е насочена към приложение в практиката за провеждане на занимания по катерене на закрито за юноши като средство, провокиращо двигателна дейност. В тази връзка научната разработка има висока **обществена значимост** чрез разработената от автора програма и методика за обучение, която може да се адаптира според възрастта, възможностите и желанията на хората, привлечени към занимания по катерене.

Дисертацията, с обем от 160 стр. е **структурирана**, съобразно изискванията за научна разработка в увод, три глави, заключение, приложение и библиография.

Дисертацията съдържа методологична и аналитична част като вътрешните подразделения са систематизирани съобразно логическата последователност на въпросите, които изследваната тема поставя.

Резултатите са представени в 52 бр. таблици и 23 бр. фигури. В приложенията (2 бр.) са представени: Персоналния тест на Хаджеттепе (НКЕ) и критериите за Педагогическо наблюдение и експертна оценка, които авторът използва като основен инструмент в изследването си.

Големият обем цитирана **литература** – 277 източника, от които 5 на български език и един от Интернет адрес, показва задълбочено проучване на проблема, което логически завършва с правилно формулирана **хипотеза**.

Целта и задачите на изследването са точно и ясно определени и ориентирани в три основни направления, намерили място в отделните подглави на трета глава: „Анализ на резултатите“.

Методиката и организацията на изследването обслужват темата и са точно подбрани за доказване на хипотезата.

Подборът на задачите, времетраенето и обемът на **модела** за обучение по катерене на закрито, на база веществено-математическо моделиране, значително разнообразява и обогатява методите и средствата на обучение, което влияе на подобряването на психо-физическото състояние на занимаващите се юноши и усвояване на знания и умения за катерене на изкуствени структури.

Безспорен **научен принос** на докторската разработка представлява анализът и изводите от резултатите в трите основни направления на изследването: индивидуална, социална и обща ориентация, изследвани с помощта на вариационния, графичния, корелационния и факторния анализи. Уменията и знанията, придобити вследствие на проведения експеримент са проследени чрез педагогическо наблюдение и експертна оценка, което разкрива преимуществата и грешките и дава възможност да се направят корекции в процеса на обучение с авторската програма.

Всички изводи на изследването са правилно формулирани и са основани на коректна статистическа обработка. Прави впечатление значителното увеличение на стойностите на резултатите за индивидуалната, социалната и общата ориентация на юношите от експерименталната група, за разлика от контролната група. Прилаганата програма и методика на обучение не е повлияла в значителна степен само на конструктите „невротични тенденции“, „психични симптоми“ и „семейни отношения“.

Докторантът стига до основния **извод**, че катеренето се явява сравнително нова ефективна спортна дейност, чрез която могат да се решават разнообразни спортно-технически, медико-биологически, културни и социални задачи, с което потвърждава хипотезата, че заниманията с катерене на закрито при юноши, водещи заседнал начин на живот, допринасят за значително увеличение на способностите им за индивидуална, социална и обща ориентация.

В тази връзка докторантът прави **препоръки** за практиката като цел, приложение и закономерности за използване на разработения модел.

Приносните моменти в дисертационния труд и неговите научни и практически достоинства ми дават основание **да предложи на Научното жури да присъди на Емрах Айкора научната и образователна степен „ДОКТОР“**.

07.05.2013 г.

София

Член на научно жури:

доц. д-р Анжелина Янева